

NOWE KSIĄŻKI Z POLSKI

Newsletter nr 12

wrzesień - listopad 2022

ŁUKASZ BARYS

JĘŚLI PRZECIĘTO CIĘ NA PÓŁ

WYDAWNICTWO Cyranka
STRONY 280
ISBN 978-83-671-2116-3

Jest to opowieść o przenikających się dwóch pozornie odległych siłach: młodości i śmierci. Marcel próbuje oswoić młode, dojrzewające życie, konfrontując je śmiało z tym, co utracone i bolesne. Poszukuje odpowiedzi na rudymen tarne pytania o tożsamość, sensy istnienia, scenariusze na przyszłość, jednocześnie zatapiając się w przeszłości i świeżych ranach terażniejszości (nagła śmierć matki). To wszystko dzieje się w anturażu chłopsko-babskiej wiejskości (odwołując się do nomenklatury narratora). Wieś przeszłości, którą symbolizuje babciny alkierz i trup dziadka, spaja się z wsią terażniejszości, naznaczoną nieoptacalnością rolnictwa, marzeniami zamkniętymi w przeglądaniu Instagrama i wyptatą pod stołem. Oto podróż do Polski Be, jak ją nazywa narrator, do codzienności, w której „wszędzie działało się nic”. Podróż opowiedziana jakże trafnie, z dużą wrażliwością na słowo, poruszająco. /AZ/

JOANNA BATOR

UCIECZKA NIEDŹWIEDZICY

WYDAWNICTWO SIW Znak

STRONY 320

ISBN 978-83-240-5534-0

Najnowsza książka Joanny Bator to zbiór szesnastu opowiadań tworzących wielowarstwową, gęstą opowieść. Chociaż każdy z bohaterów ma swoją własną historię, to ich dziwne, pokrętne losy przeplatają się w najmniej spodziewanym momencie, postaci w tajemniczy sposób znikają, by za chwilę pojawić się gdzie indziej. Stanowi to swoistą grę dla czytelnika, który, podążając za narracją, może próbować połączyć ze sobą wszystkie punkty, dopowiedzieć to, co zostało przemilczane. Bohaterów łączy coś jeszcze. Zmagając się z trudami egzystencji, próbują na różne sposoby znaleźć tytułową ucieczkę i uwolnić się – od cierpienia duszy i ciała, życia, które nieznośnie ciąży, czy bolesnych wspomnień natarczywie wkradających się do teraźniejszości. Autorka wciąga czytelnika w te wielowymiarowe historie i za każdym razem zaskakuje – wprowadza nagłą niespodziankę, zaciera granice między tym, co realne i magiczne oraz subtelnie wplata motywy znane z jej dotychczasowej twórczości. /GD/

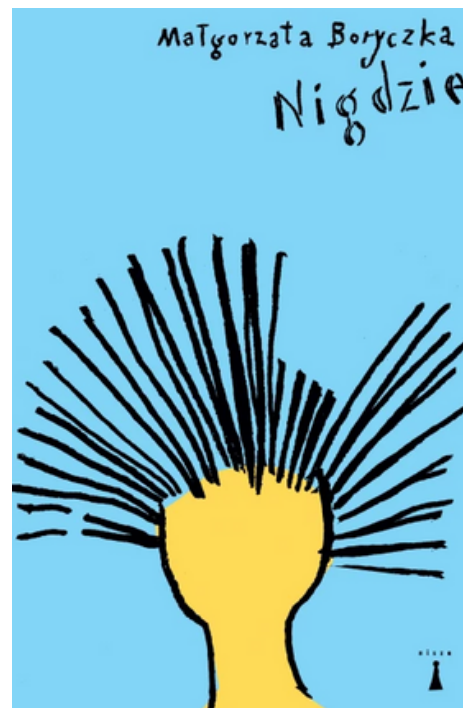
MAŁGORZATA BORYCZKA

NIGDZIE

WYDAWNICTWO Nisza

STRONY 162

ISBN 978-83-66599-49-9

„Nigdzie” to powieść o szukaniu domu, o szukaniu miejsca, które wyznacza ramy dzieciństwa. Stojąca u progu dorosłości bohaterka wraca do rodzinnego miasteczka, aby znaleźć odpowiedź na pytanie: „skąd jestem?”. Prowincjonalny miasteczkowy świat widziany najpierw oczami dziecięcej narratorki pełen jest wyrazistych postaci oraz miejsc, które ukształtowały wrażliwość dorosłej już bohaterki. Fala emigracji zarobkowej zanosí rodziców dziewczynki do Niemiec. Zostawiają ją pod opieką dziadka, by zarobić na dokończenie budowy domu i lepsze życie, ale nigdy po nią nie wracają. Narratorka żyje z bólem i niezrozumieniem, próbuje wytłumaczyć sobie to swoiste porzucenie. Szuka odpowiedzi na pytanie: dlaczego „państwo rodzice” nie interesowali się jej życiem, nigdy po nią nie wrócili? W na wpół realnych, na wpół wyobrażonych wspomnieniach wraca do miejsc, w których bywała z dziadkiem, z czułością wspomina wspólnie spędzone chwile, kreśląc obraz wyjątkowej więzi, która łączyła tych dwoje. W emocjonalnym rozrachunku stwierdza jednak: „nie czułam się jak wszyscy, czułam się jak nikt”. Na najważniejsze pytania nie znajduje odpowiedzi. /KH/

BARBARA GRUSZKA-ZYCH

MOI WAŻNI. PORTRETY PRYWATNE

WYDAWNICTWO Ursines

STRONY 488

ISBN 978-83-953-3788-8

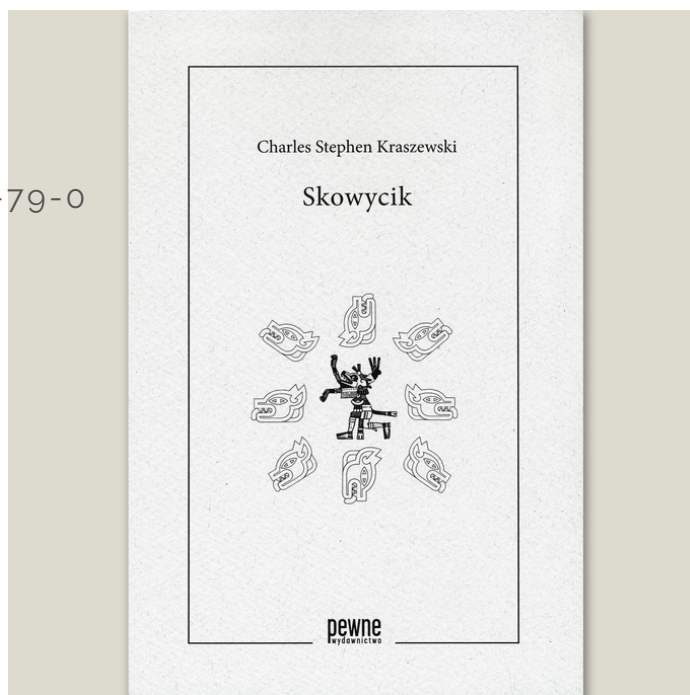

Działalność literacka Barbary Gruszki-Zych jest imponująca. Większość czytelników zna ją jako poetkę, dziennikarkę czy reporterkę. Nie sposób pominąć także jej działalności na polu krytyki literackiej. Bez wątpienia to jedna z tych osób, która posiada wyjątkową, pełną życzliwości i szacunku umiejętność rozmowy z drugim człowiekiem. To dzięki niej wielu wybitnych ludzi otworzyło się przed autorką i zaprosiło do swojego unikatowego świata. Z tych rozmów i wyjątkowych spotkań powstała książka *Moi ważni. Portrety prywatne*. Pojawiają się w niej sylwetki takich osób, jak m.in. noblista Czesław Miłosz, krytyk literacki Tomasz Burek, kompozytor Wojciech Kilar, ocalały z Katynia kawalerzysta ks. Zdzisław Peszkowski, poeta Janusz Szuber, poeta i eseista litewski Tomas Venclova, poeta Adam Zagajewski czy słynny reżyser i scenarzysta filmowy Krzysztof Zanussi. Książka wyjątkowo ciekawa, w której każdy odnajdzie coś bliskiego sercu. /ACS/

CHARLES S. KRASZEWSKI

SKOWYCIK

WYDAWNICTWO Pewne
STRONY 84
ISBN 978-83-63518-79-0

"Skowycik" – piąty tom wierszy Charlesa S. Kraszewskiego – jest kolejnym potwierdzeniem tego, że jego autor jest nie tylko genialnym tłumaczem literatury polskiej na język angielski i literaturoznawcą, ale również świetnym poetą. Obszerny, zawierający ponad pięćdziesiąt wierszy tom pokazuje całe spektrum możliwości poetyckich Kraszewskiego i gromadzi teksty niezwykle zróżnicowane. Kraszewski w swoich poezjach imponuje erudycją, pełno tu nawiązań do historii i klasyki literatury. Jednak autor ciągle przetłumuje wysoki ton nawiązaniem do codziennych, nieraz trywialnych doświadczeń, zdarzeń i spraw. Podmiot wierszy to wędrowiec, który nigdzie nie czuje się na swoim miejscu, czasem uważny i gorzki recenzent współczesności, a jednocześnie osoba, dla której ważna jest wiara i tradycja. Patronuje temu tomikowi z pewnością Ginsberg, ale może także Goethe i Herbert, a czasem słychać tu też chichot Świetlickiego – taka mieszanka zasługuje na czytelniczną uwagę! /DK/

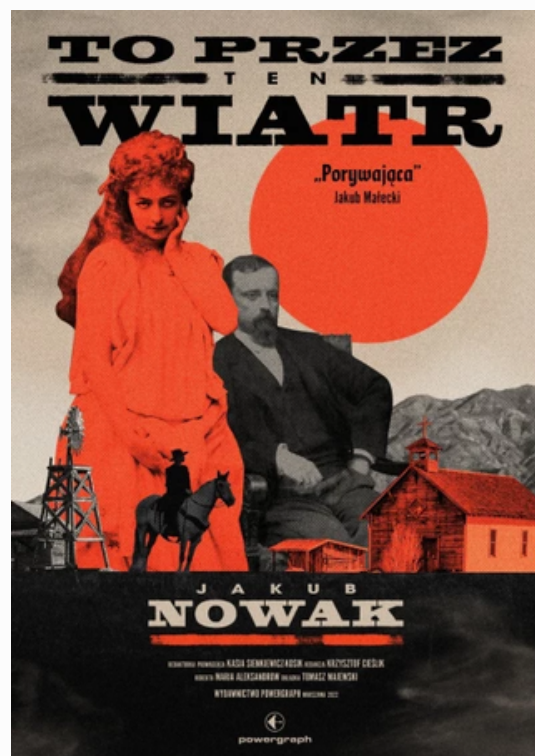
JAKUB NOWAK

TO PRZEZ TEN WIATR

WYDAWNICTWO Powergraph

STRONY 416

ISBN 978-83-66178-76-2

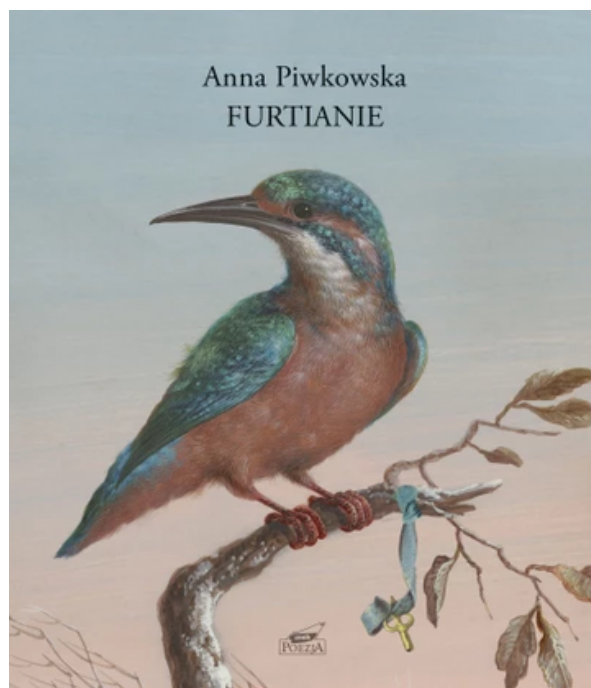
W przestronnym i wygodnym warszawskim mieszkaniu Heleny Modrzejewskiej grupa artystów w ekscytacji wpada na pomysł utkany z marzeń – wyjechać do Stanów Zjednoczonych i tam na farmie założyć ostoję polskości. Co zaskakujące, plan dochodzi do skutku i w 1876 roku Henryk Sienkiewicz, Helena Modrzejewska wraz mężem i grupą przyjaciół rozpoczynają przygodę na Dzikim Zachodzie. Rzeczywistość życia w Anaheim, gdzie grupa artystów się osiedliła, szybko zaczyna rozmijać się z utopijnymi wyobrażeniami. Bohema ówczesnej Warszawy nie radzi sobie z prowadzeniem życia ranczerów. Uprawa winogron jest trudniejsza niż się wydawało, a plony, które udaje się wyhodować, rozkradają złodzieje. Dużo bardziej zajmujące są dyskusje, polowania i alkohol. Z biegiem czasu bohaterowie zaczynają się gubić w świecie „dzikich” pragnień. Atmosfera staje się gęsta i napięta jak otaczająca surowa rzeczywistość gorącej Kalifornii. Może to wszystko przez ten wiatr? Debiutancka powieść Jakuba Nowaka jest mieszanką wybuchową. Bazując na faktach, autor tworzy fikcyjną fabułę, w której posągowe postacie Sienkiewicza i Modrzejewskiej stają się ludźmi z krwi i kości, a czytelnik ma wrażenie, że jest z nimi na ranczu i czuje przytłaczający upał oraz dzikość kraju, w którym się znalazł.

/KM/

ANNA PIWKOWSKA

FURTIANIE

WYDAWNICTWO SIW Znak
STRONY 72
ISBN 978-83-240-6572-1

Otóż muszę Wam powiedzieć, że jednak można, można pod koniec pierwszego kwartału XXI wieku, w czasach wojny, rozpadu, zamieszania i szalejących coraz to nowych ideologicznych mód – po prostu pisać wiersze: piękne, mądre, dobrze, a nie wiem czy nie doskonale zbudowane, bogate w rymy i w różne formy stroficzne. Tak! Jest wciąż poezja, która potrafi niezwykle wzruszyć: sam widziałem w oczach jednej z czytelniczek/słuchaczek, której wiersz przeczytałem – łzy wzruszenia. Czytacie i ta poezja dotyka Was i zostaje z Wami na dłużej. Dominuje tu ton powagi mówienia o rzeczach ważnych: jakby cała dobra tradycja polskiego wiersza znalazła w Annie Piwkowskiej, swoją kontynuację. To ona pisze wiersze, ale na tę jej pracę, te wysiłki składa się praca wielu pokoleń poetów. Tak chyba to działa. Tak to powinno działać. „Furtianie” to wielka i ważna książka poetycka. Dobrze mieć tego świadomość. /KK/

ZYTA RUDZKA

TEN SIĘ ŚMIEJE, KTO MA ZĘBY

WYDAWNICTWO W.A.B.

STRONY 224

ISBN 978-83-83181-98-1

Nowa powieść Zyty Rudzkiej jest monologiem wdowy po dżokeju. Wera, była fryzjerka, rusza tuż po śmierci męża w miasto, by znaleźć buty, w których zmarły zostanie złożony do grobu – prowadzi ją myśl, będąca pierwszym zdaniem całej opowieści: „Trudno o dobre buty dla nieboszczyka”. Bohaterka odwiedza byłych kochanków i kochanki, „odkopyje” dawne historie miłosne i na nowo się w nie „wkopuje”. Odbywa podróż w przestrzeni rzeczywistej i zarazem podróż wgłąb siebie, jest podobna do mitycznych postaci przemierzających krainy życia i śmierci. Siłą tej opowieści jest język, w jakim została wyrażona: żywy, potoczny i poetycki zarazem, pełen niespodziewanych metafor, dosadny, mocny, jak mocna jest jego wyrazicielka, która kroczy naprzód, można by powiedzieć: „po trupach”. Bo życie toczy się dalej. A Wera wciąż ma na nie apetyt. /JP/

ZIEMOWIT SZCZEREK WYMYŚŁONE MIASTO LWÓW

WYDAWNICTWO Czarne
STRONY 248
ISBN 978-83-8191-567-0

Ziemowit Szczerek
Wymyślone miasto Lwów

Niełatwo opowiadać na nowo o mieście, które jest tak dobrze znane i bliskie Polakom. Autorowi jednak udało się ta sztuka. Ziemowit Szczerek oprowadza nas po starym Lwowie, jego placach, kamienicach, restauracjach, cmentarzach i po nowych komunistycznych osiedlach. Jednak nie zwiedzanie jest jego celem, a poznanie mieszkańców. Szczerek miesza historię i codzienność, dzieli się wrażeniami i przytacza wspomnienia innych. W przyjemny i dowcipny sposób opisuje miejsca i związane z nimi postacie, nie omijając trudnych tematów i kontrowersyjnych osób, jak choćby Stepana Bandery. Historie te składają się na główny motyw książki: poszukiwanie własnej tożsamości Ukraińców jako narodu i jako mieszkańców Lwowa, i składanie jej na nowo z fragmentów historii własnej, ale także tej Polaków, Żydów, Ormian i Rosjan oraz innych narodowości niegdysiejszego austro-węgierskiego imperium. /BG/

PRZYGOTOWAŁ ZESPÓŁ INSTYTUTU KSIĄŻKI

Teksty:

Anna Czartoryska-Sziler /ACS/, Gabriela Dul /GD/,
Beata Górka /BG/, Katarzyna Humeniuk /KH/,
Dariusz Kawa /DK/, Krzysztof Koehler /KK/,
Karolina Makieta /KM/, Jakub Paczeński /JP/,
Anna Zagórska /AZ/

Prowadzenie: Jakub Paczeński
j.paczesniak@instytutksiazki.pl

ZAPRASZAM DO KONTAKTU